

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Öster Malma 2017 10 19

N2017/04517/PBB – Remiss: Detaljplanekravet (SOU 2017:64)

Svenska Jägareförbundet ("förbundet") får härmed avge följande yttrande. I utredningen framförs reviderade förslag vad avser de jaktliga frågorna i förhållande till promemorian Ds 2014:31 Nya Steg för en effektivare plan- och bygglag. Dessa är i positiv riktning men förbundet vidhåller en del av tidigare framförda förslag tillsammans med ett nytt förslag enligt följande:

- Förbundet anser att dagens krav på skottlossningstillstånd inom detaljplanelagt område är otidsenligt och trubbigt och bör tas bort eller kompletteras med en möjlighet för polisen att bevilja undantag
- Kravet på skottlossningstillstånd inom detaljplan är inte förenligt med grundlagen med hänsyn till annan reglering av samma fråga i jaktlagen, brottsbalken m.m.
- Kravet på skottlossningstillstånd inom detaljplan bör tas bort helt och hållet till förmån för ett krav på skottlossningstillstånd inom tätbebyggelse

Förbundet anser att dagens krav på skottlossningstillstånd är otidsenligt och trubbigt

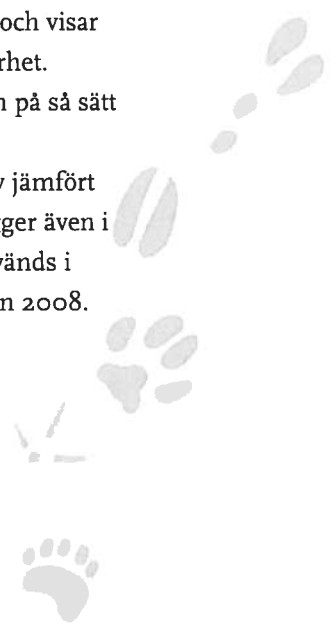
I och med utökningen av vindkraften i Sverige så har ett stort antal mycket stora områden i såväl kustbandet, skogslandet samt i fjällvärlden, beslutats omfattas av detaljplan. Detta har fått till följd att många jägare varit tvungna att till stora kostnader söka tillstånd för att kunna utöva sin jakt. Konsekvenserna av beslut om detaljplan har i dessa fall varit absurda och visar på trubbigheten i det instrument man anser ska tillgodose allmän ordning och säkerhet. Förbundet föreslog därför den 15 maj 2008 Regeringen en ändring av ordningslagen på så sätt att polismyndigheterna även skulle kunna fatta beslut om undantag från kravet på skottlossningstillstånd inom detaljplan. En sådan ordning vore mer kostnadseffektiv jämfört med att varje enskild berörd person skulle tvingas söka individuella tillstånd. Det ligger även i tiden att effektivisera myndigheternas förvaltning så att inte samhällets resurser används i onödan om det inte är försvarligt. Förbundet vidhåller därför i grunden förslaget från 2008.

Svenska Jägareförbundet

Öster Malma, SE-611 91 Nyköping · Tel: 0155-24 62 00 · Fax: 0155-24 62 50

Plusgiro: 152292-9 · Bankgiro: 566-6755 · Org. nr: 802001-6658

www.jagareforbundet.se

Kravet på skottlossningstillstånd är inte förenligt med grundlagen

Enligt 10 § jaktlagen gäller som huvudregel att fastighetsägaren har jakträtten på den mark som hör till fastigheten. I jakträtten ingår rätten att inom ramen för gällande lagstiftning bedriva jakt, att med vissa begränsningar tillgodogöra sig vilt som påträffas dött (s.k. fallvilt) samt att råda över jakten. Såväl äganderätten till fastigheten – den fasta egendomen – som den därmed sammanhängande rätten att råda över jakten skyddas genom 2 kap. 15 § RF.

Det allmänna har härigenom möjlighet att inskränka användningen av mark endast när det krävs för att tillgodose *angelägna allmänna intressen*. Förbundet kan acceptera att vissa områden som omfattas av detaljplan bör vara undantagna från sprängning och skjutning utan tillstånd. Dessa områden borde kunna definieras i enlighet med det nya förslaget till definition av tätbebyggelse. Emellertid bör inte vissa andra områden som idag omfattas av detaljplan, såsom vindkraftparker i fjällvärlden, i skogslandskapet och vid kusten, göra det. Där kan det inte anses finnas angelägna allmänna intressen att kräva tillstånd för i vart fall skjutning med jaktvapen.

Det är just denna fråga som är grunden för problemet med nuvarande bestämmelse och dess trubbighet – man kan inte utan vidare ta en definition i en lagstiftning med ett visst syfte och använda den i annan lagstiftning med helt andra syften. Riskerna med jakt i anslutning till bebyggelse skall inte överskattas och ansvaret för jaktutövningen regleras genom en generell aktsamhetsregel i jaktlagen (1987:259). Av 27 § jaktlagen framgår att *jakten skall bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara*. Den som med uppsåt eller av grov oaktsamhet bryter mot aktuell paragraf döms – enligt 45 § 3 – till böter, om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken (1962:700). Dessutom kan alltså samma gärning vara straffbelagd enligt brottsbalken som framkallande av fara för annan, vållande till kroppsskada, skadegörelse o.s.v. Även skadestånd på civilrättslig grund kan komma ifråga.

Ordningslagens regel om krav på skottlossningstillstånd inom detaljplanelagt område är därför enligt förbundets uppfattning i princip överflödig när det gäller jakt. Några direkta skäl som motiverar inskränkning av enskilda fastighetsägares rätt anges inte och den gällande regeln kan därmed inte uppfylla enligt RF gällande krav på *angelägna allmänna intressen*.

Krav på skottlossningstillstånd inom tätbebyggelse istället för dagens krav inom detaljplan

I utredningen föreslås dagens krav på skottlossningstillstånd ska kompletteras med ett krav på skottlossningstillstånd inom *tätbebyggelse*. Skälet är att det finns områden i tätorter som inte omfattas av detaljplan men som skulle anses som tätbebyggelse. Även utredningen tycks således inse att kravet på detaljplan är otidsenligt och trubbigt. Förbundet föreslår därför som ett alternativ att dagens krav på tillstånd inom detaljplan helt utmönstras och helt ersätts av ett krav på tillstånd inom det som definieras som tätbebyggelse.

En sådan reglering skulle innebära att endast de områden där det skulle kunna anses motiverat med ett krav på tillstånd också omfattas. Alla områden inom tätorter med tätbebyggelse skulle omfattas. Samtidigt skulle inte längre de stora områden idag i fjällvärlden, skogslandet och kustbandet som av formella skäl enligt plan- och bygglagstiftningen idag omfattas av detaljplan göra det. Något skäl för en dubbelreglering så att både områden med detaljplan och som anses som tätbebyggelse ska omfattas av krav på skottlossningstillstånd kan inte anses föreligga. Med en sådan reglering skulle man med utredningens resonemang endast tillgodose angelägna allmänna intressen vid en inskränkning i äganderätten. Samtidigt föreslås länsstyrelsen kunna utfärda undantag från kriterierna i lagstiftningen om det föreligger särskilda skäl, vilket kan hantera eventuella olämpliga konsekvenser vid en bedömning av vad som anses utgöra tätbebyggelse.

Formella synpunkter

I lagförslaget (nya 3:6 ordningslagen) föreslås försvarsmaktens övnings- och skjutfält generellt undantas bl.a. från kravet på skottlossningstillstånd. I tredje stycket i aktuell paragraf krävs idag tillstånd från Polismyndigheten för att använda civila skjutbanor. Något krav på individuellt skottlossningstillstånd finns således inte. Civila skjutbanor föreslås även undantas från kravet på skottlossningstillstånd i den föreslagna förordningen om definitioner av tätbebyggelse och samlad bebyggelse.

Eftersom de olika undantagen är formulerade på olika sätt är det inte tydligt att civila skjutbanor inom detaljplan (med tillstånd från Polismyndigheten) skulle vara undantagna från kravet på individuella skottlossningstillstånd. Med vårt förslag ovan om att helt utmönstra kravet på skottlossningstillstånd inom detaljplan så faller problemet.

Om dagens krav på skottlossningstillstånd inom detaljplan kvarstår behövs emellertid ett förtydligande. Något skäl till varför man inte skulle undanta civila skjutbanor utan bara försvarets skjutbanor finns inte. Samma lagtekniska konstruktion med ett undantag i ett nytt andra stycke bör väljas och undantaget ska i så fall omfatta alla skjutbanor. Det är ju på en skjutbana man ska skjuta per definition så då kan ju inte skottlossningstillstånd rimligen krävas, endast ett allmänt tillstånd att använda skjutbanan som sådan. Dagens tredje stycke kan således kvarstå.

Mot bakgrund av konsekvenserna för enskilda saknar förbundet en möjlighet att överklaga beslut av länsstyrelsen över vilka områden som ska anses utgöra tätbebyggelse (och samlad bebyggelse). Sådana faktiska omständigheter torde inte kunna anses som normbeslut utan ett beslut enligt den föreslagna lagen och förordningen och de kriterier som däri anges. Rättsäkerhetsskäl kräver därför att sådana beslut kan överklagas, på samma sätt som beslut om detaljplan idag.

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET

Bo Sköld
Generalsekreterare

Ola Wälmaa
Förbundsjurist

